

ŁOWICZANIN

Tygodnik społeczno-ekonomiczny i literacki, poświęcony sprawom Łowicza i jego okolic. Wychodzi co piątek.

Cena numeru 40.000 marek—kwartalnie 60000 marek—z przesyłką pocztową 63000 marek.

— Cena ogłoszeń za wiersz garmontowy lub jego miejsce: —

Przed tekstem na 1 stronie Mk. 20000
Nekrologi i reklamy Mk. 12000

Najmniejsze ogłoszenie Mk 60000.

* Ogłoszenia zwyczajne wiersz Mk. 10000
* Drobne ogłoszenie za wyraz Mk 4000.

Adres Redakcji i Admin.: ŁOWIGZ, ziemi Warsz. Telefon № 52.
Rękopismów niezastrzeżonych redakcja nie zwraca.

Redakcja jest otwartą codziennie od 10 rano do 1 popoł.

W myśl postanowienia zjazdu prasy prowincjonalnej wszelkie sprawozdania i podziękowania są płatne.

Ogłoszenie.

Parceluje się majątek WÓLKA

obok Sannik gmina Słubice. Warunki sprzedaży na 2-letnie rozplaty. Cena przystępna w życie. Wiadomość na miejscu. 333-2-1

W sprawie Akademików.

Od całego szeregu lat, polska młodzież akademicka boryka się z przeciwnościami dnia. Słyszymy ciągle o niedoli i niedostatkach robotników, inwalidów, dzieci, starców, głuchoniemych, żołnierzy...; słyszymy o składanych ofiarach na najrozszybsze cele: tylko akademicy byli i są zapomniani w Łowiczu. Ich nikt nie zapyta czy mają odpowiednie do nauki książki, czy mają dach nad głową, czy im odzież nie brak, a co najważniejsze, czy znajdują się w odpowiednich do nauki warunkach. Nikt ich nie zapyta... A sami oni nie wyciągną ręki po ofiary, bo wrodzona lub nabyta wychowaniem ambicja nie pozwoli im na to. Tymczasem każdy nowy dzień przedstawia się dla nich w coraz ciemniejszych barwach. Coraz złowróbniejsze myśli obsiadają ich młodociane umysły, które jeszcze w czasach gimnazjalnych pałały szczytnymi ideałami. I powoli ostygają młodzieńcze zapaly pod wpływem troski o zabezpieczenie sobie bytu materialnego. Z idealistów stają się materialistami. A przecież oni to mają być przyszłymi kierownikami życia politycznego i społecznego Polski, przyszłymi pionierami polskości wśród mas nieuświadomionych, przyszłymi nauczycielami i wychowawcami młodszej generacji. Odczuwamy dzisiaj brak odpowiednich nauczycieli, doktorów, handlowców, ekonomistów, polityków; tłumaczymy to sobie jednak celowem obniżaniem poziomu kulturalnego Polski przez zaborców. Na kogoż jednak winę tę zwalą nasi następcy? Napewno nie na brak zdolności wśród narodu polskiego, bo nazwiska takie jak: Kopernik, Chopin, Mickiewicz, Wit Stwosz, Matejko, Curie-Skłodowska i wielu bardzo wielu innych są i pozostaną nieśmiertelnymi w historii.

Naszym więc Łowiczanie obowiązkiem jest pomagać dzieciom naszym w rozwijaniu ich wrodzonych zdolności, bo, pomagając im, pomagamy Ojczyźnie naszej przez przygotowywanie jej światłych kierowników. Popierajmy więc imprezy urządzone przez akademików, zapisujmy się na członków wspierających samopomocowych zrzeszeń akademickich, a przyczynimy się w ten sposób do polepszenia ich bytu. Tymbardziej, że zrzeszeń takich nie potrzebujemy zbyt daleko szukać mając tuż pod bokiem „Akademickie Koło Łowiczan”, członkami i założycielami którego były i są nasze dzieci, lub nasi najbliżsi—Łowiczanie. Im więc wypada nam pomóc, bo tak jak Niemiec wspiera Niemca, Francuz—Francuza, tak Polak—Polaka, a Łowiczanie Łowiczaniego wspierać winien.

„Obserwator.”

KORRESPONDENCJE

Ze wsi Skarątek pod Łowiczem.

Dnia 2 grudnia r. b. o godzinie 6 wieczorem w sali szkoły powszechnej we wsi Skaratkach gm. Dąbkowice, użyczonej łaskawie przez p. nauczyciela Leona Strąka, za staraniem przewodniczącej miejscowego „Koła Młodzieży”, panny Zdzisławy Kledzikówny, odbyła się uroczystość obchodu powstania listopadowego. W przepelnionej sali szkolnej członkami i członkiniami „Koła Młodzieży” miała bardzo pouczający i streszczający dobitnie ten poryw z miłości ojczyzny naszych praocjów w celu wyzwolenia ujarzmionej przez Moskali ojczyzny p. Zdzisława Kledzikówna. Odczyt był przeplatany następującymi patryjotycznymi deklamacjami, a mianowicie: „Pod Grochowem i w Olszynie” (Konopnickiej) mówił Piotr Liszewski, „Idziem do ciebie” (Konopnickiej) Konstancy Pol, „Ta za wolność krew przelana...” (Konopnickiej)—Aniela Burzyńska, „Ojczyzna moja...”—Katarzyna Burzyńska, z „Psalmu nadziei—Aleksandra Liszewska i „Nasz cmentarz” (Kazimierza Łaskowskiego)—Antoni Wielce. Na zakończenie odśpiewano „Nie rzucim ziemi...” i wszyscy rozeszli się, unosząc z sobą miłe wspomnienie z pożytecznie spędzonego wieczoru, a pamięć bohaterów tego porywu pozostanie w pamięci tych słuchaczy na długi okres czasu. L. Ś.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy wzięli udział w pochowaniu zwłok ś. p.

WACŁAWA de LARZAK

b. zawiadowcy stacji Łowicz-Kal.

a w szczególności duchowieństwu Łowickiemu czcigodnym ks. ks. prałatom: ks. Niemirze, ks. Stępowskiemu, ks. kapelanowi, dr. Karkowskiemu, ks. prefektowi Zawadzkiemu, ks. Szymańskiemu i ks. Senatorowi Albrechtowi, a także komendantowi policji powiatu Łowickiego Kazimierzowi Landemu składamy serdeczne „Bóg zapłać“.

Koledzy.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy raczyli przyjąć udział w pogrzebie drogich zwłok męża i ojca ś. p.

Wacława Farcinelli de Larzak

b. zawiadowcy stacji Łowicz Kal.

a w szczególności czcigodnym ks. ks. prałatom Niemirze i Stępowskiemu, ks. kapelanowi dr. Karkowskiemu, ks. prefektowi Zawadzkiemu, ks. Szymańskiemu, ks. Senatorowi Albrechtowi, komendantowi policji państw. Kazimierzowi Landemu, kolegom, a w szczególności p. Kępińskiemu składamy najserdeczniejsze podziękowanie

Żona z synami i rodzina.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią posługę naszej ukochanej matce ś. p.

Agnieszce z Kotlarskich Brzozowskiej

rodzina składa serdeczne „Bóg zapłać“.

KRONIKA

Kalendarzyk.

Piątek † Młodzianków M. m.
Sobota Tomasa B. Kontuar M.
Niedziela Eugenjusza B. W.
Poniedziałek Sylwestra P. W., Melanji Matr.
Wtorek Obrzezanie Pańskie. Nowy Rok 1924.
Sroda Imienia Jezusa.
Czwartek Daniela M. Genowefy P.
 Wschód słońca 8 g. m. 44, zachód g. 4. m. 30.

— **Zawiadomienie.** Niniejszym podaje się do publicznej wiadomości, że w dniu 29 grudnia 1923 r. (sobota), o godz. 6-ej wieczorem w Sali Radzieckiej w biurze Magistratu odbędzie się 7-e posiedzenie Rady Miejskiej.

Wejście na salę każdemu dozwolone.

Magistrat.

PORZĄDEK DZIENNY:

- 1) 74. Odczytanie w streszczeniu uchwał Rady Miejskiej z dn. 10-XI-23.
- 2) 75. Odpowiedź Magistratu na interpelację r. Drzewieckiego i innych z dn. 22 października 1923 r. w sprawie uprawiania „polityki“ przez burmistrza i członków Magistratu.
- 3) 76. Ustne sprawozdanie Komisji Ogólnej i nagłego wniosku r. Rozentala i innych z dn. 22 października 1923 r. w sprawie rozdziału funduszu ofiarowanego przez r. Breslauera.
- 4) 77. Podanie do wiadomości pisma Wydziału Powiatowego z dn. 19-XI-23 r. N. dz. S. 1895 w sprawie nakładania kar na członków Rady przez przewodniczącego.
- 5) 78. Wybór jednego członka do Komisji Podatkowo-Ogólnej na miejsce p. Abrama Leszczyńskiego.
- 6) 79. Wybór jednego członka do Delegacji Sanitarnej na miejsce p. Juljusza Gierasiewicza.
- 7) 80. Ustne sprawozdanie z działalności Komisji Gospodarki Miejsk. i Majątku Miejsk., referent r. Trawiński.
- 8) 81. Wybór 3 członków i 3 zastępców do Komisji Szacunkowej na skutek pisma Inspektora Podatkowego z dn. 13-XII-23 r. N. 5986.
- 9) 82. Sprawa waloryzacji oszczędności urzędniczych.
- 10) 83. Zmniejszenie podatku widowiskowego od biletów do kinematografów.
- 11) 84. Ustalenie etatów urzędników miejskich.
- 12) 85. Uchwalenie pobierania podatku od zużycia alkoholu.
- 13) 86. Podwyższenie opłat: a) rogatek, b) targowych.

14) 87. Podwyższenie opłat za zwłokę w płaceniu opłat, należności i podatków miejskich do wysokości 5% dziennie,

15) 88. Sprawozdanie rachunkowe za 2-gi i 3-ci kwartał 1923 r.

— **Komitet Tygodnia Akademickiego w Łowiczu.** Sprawozdanie z kwesty, urządzonej przez „Komitet Tygodnia Akademickiego“ w Łowiczu i powiecie łowickim w dniach od 14. X. 23. do 22. X. b. r.

Na skutek odezwo Stoleczno-Wojewódzkiego Komitetu L. 214-I z dn. 1. X. b. r. do P. p.: Burmistrza L. Gołębiowskiego, D-ra Wł. Rogowskiego i Z. Boskiego utworzył się pod honorowym protektorem wyżej wymienionych osób Komitet Tygodnia Akademickiego na m. Łowicz i powiat, składający się z Przewodniczącego L. Gołębiowskiego, Vice-Przewodniczącego Zdzisława Boskiego, członków: E. Tatarzyńskiej, Marji Szajdingowej, ks. kan. J. Niemiry, ks. St. Zawadzkiego, Fr. Kokczyńskiego (Skarbnika Komitetu), M. Szajdinga, Ign. Janowskiego, St. Bartoszewicza, Józefa Komara i Sekretarza Komitetu, S. Kazancewa.

Komitet w powyższym składzie przy współudziale i pomocy obywateli i obywateli miasta i powiatu przeprowadził akcję zbiórki ofiar na budowę domów akademickich w następujący sposób:

I. w dniach 14-X i 21-X odbyła się sprzedaż znaczków w mieście przy udziale uczącej się młodzieży Gimnazjum żeńskiego, Seminarjum i Gimnazjum męskiego, która dała Komitetowi Mk. 12.982.320.,

II. w dniach od 16-X do 22-X dokonał Komitet zbiórki ofiar wśród duchowieństwa parafji powiatu łowickiego i zebrał 4.996.700

III. w dniach od 14-X do 22-X zebrał ofiary wśród ziemian powiatu łowickiego, otrzymawszy Mk. 27.015.000.

IX. w tym samym czasie do Komitetu wpłynęło od: W. P. Haliny Wieszczyckiej (osada Kiernozia) Mk. 5.335.000. Eugenji Tatarzyńskiej (za sprzed. nalepek) Mk. 240.000. Wł. Rogowskiego (Seminarjum Mk. 5.100.000. L. Gołębiowskiego (Magistrat) Mk. 3.204.200. St. Bartoszewicza (za sprzed. nalepki) Mk. 2.921.000. R. Burgraffa (Urząd Skarbowy) Mk. 960.000. Wł. Ukielskiego (Oddział Y. P. K. P.) Mk. 557.100. K. Landy (Komenda Policji) Mk. 1.460.000. F. Bogatko (Sądowictwo Mk. 1.015.000. H. Porzyckiego (Bank Kredytowy) Mk. 1.000.000. E. Nowakowskiego (Kasa Skarbowa) Mk. 405.000. Orpiszewskiego (stacja Wiedeńska) Mk. 450.000. W. Lenziona (Urząd Poczty) Mk. 100.000. Fr. Kokczyńskiego (Syndykat) Mk. 180.000. Razem Mk. 67.919.320.

Powyższe sumy zostały przekazane Komitetowi Stoleczno-Wojewódzkiemu na konto czekowe P. K. O. w Warszawie Nr. 6.303 w dniach: 15, 27, 22, 29, października i 6, 22, listopada, i 6, 12 grudnia b. r. i akcja Komitetu została zakończoną,

Wszystkim, osobom które przyczyniły się do przeprowadzenia powyższej akcji na tak doniosły cel niniejszym Komitet składa publiczne podziękowanie.

Komitet.

Łowicz, 18 grudnia 1923 r.

— **Sprostowanie.** W ostatnim numerze „Łowiczana“ w komunikacie Urzędu Skarbowego o podatkach mylnie wydrukowano niektóre ustawy, które niniejszym prostujemy:

W rozdziale I w ustępie 3 wiersz 3 zgóry wydrukowano „I-XII“ powinno być „I-VII“,

W rozdziale I ustęp 2, wiersz 2 zgóry wydrukowano „następnie przez 6“ powinno być „następnie podzielić przez 6“,

W rozdziale IV ustęp pierwszy wiersz 4 zgóry wydrukowano „2-VII“ powinno być „I-VII“,

W rozdziale V, wiersz 3 zgóry zamiast „30000“ powinno być „20000“, w tymże V rozdziale, w ustępie 5 wiersz I zgóry wydrukowano „Terminy płatności I raty od dn. 15-V-1924 roku“ powinno być: „Terminy płatności I raty od dn. 15-IV do dn. 15-V-1924 roku“,

— **Dzisiejszy numer „Łowiczana“ wyszedł w zmniejszonej objętości z powodu świąt.**

„**Sylwester**“ Nasza sympatyczna Straż Ogniowa w sali kina Eos“ urządza w dniu 31 b. m. bal na swój własny celi Jak się dowiadujemy zabawa zapowiada się świetnie. Początek zabawy o godzinie 9 wiecz. Wejście za zaproszeniami.

OGIĘBY.

Na wigilię dla Żołnierza polskiego.

Hirszowscy mk. 1.000.000, Sędzia Oleszkiewicz, z pogodzonej sprawy Nr. K. 2377-23 między Katarzyną Krakus a Michałowską mk. 1.000.000, i z pogodzonej sprawy Nr. K. 2369-23 pomiędzy Podwójcicką i Wiśniewskim.

Na przytułek dla starców.

Hirszowscy mk. 500.000, Cech Rzeźniczy marek 2.500.000.

Na Schronisko na Korabce.

Hirszowscy mk. 500.000, Kooperatywa uczniowska z Bolimowa mk. 1.000.000, Cech Rzeźnicy marek 2.500.000.

Na Inwalidów Wojennych.

Hirszowscy mk. 1.000.000, R. M. m. 2.000.000.

Na Instytut gazowy.

Hirszowscy mk. 1.000.000.

Na nędze wyjątkową

Franciszka Daszewska mk. 500.000.

Na Tow. Dobroczyńności.

Zamiast powinszowań noworocznych Franciszkostwo Kokczyńscy mk. 5.000.000. na kajety dla biednej dziatwy do dyspozycji Tow. Dobroczyńności Romanostwo Markiewiczowie mk. 2.000.000.

POZYTYWNOŚCI.

Na Bal Strażacki.

Nasza Straż stara. Jej zuchy—wiara
Świetnie ćwiczona i zespolona
Okryta w chwałę na mile cale...
Zbrojna w przyrządy i jędrne Rządy
Dawniej ruchliwa, dziś nawpółżywa...
W czasie pożaru, gdy pełno żaru,
Krzyku i lęku, ludzkiego jęku,
Ona nie broni, a tylko... dzwoni!
Bo nie ma... koni.

* * *

Lecz minął okres owej drętwy;
Straż nasza zawsze pełna ochoty
Stanąć, jak jeden mąż, do roboty,
Lecz finansowe ma wciąż kłopoty
I potrzebuje milionów „floty“...

To też na bal jej w noc Sylwestrową
Ze pójda wszyscy niech dadzą słowo,
Niech tam nie braknie żadnego czleka,
Który na alarm wciąż w strachu czeka,
Czy też pożoga, jakaś złowroga,
Czy nie uczyni z miasta pustyni!..

* * *

Straży nie trzeba żadnych „melomów“.
Ona ma chelmy. Lecz trza milionów,
By ją postawić twardo na nogi
I wyposażyć w czasu wymogi.
Wtedy nikt nie śmie i się nie waży
Wyrzec o naszej Łowickiej Straży,
Ze jest to grono dorosłych żaków,
Które się tylko bawi w strażaków!..

* * *

Lecz wolno nam się bawić dla Straży,
Gdy się okazja po temu zdarzy.
To nic, żeś zimny, jak lód, jak woda,
W tamtej wre pożar, kipi krew młoda—
Idźcie na bal ten śmiałym zespołem:
Strażak zwykł walczyć z takim żywiołem!
Wnet wodę zmiesza z ogniem: nad wiarę
Szybko z Was zrobi gorącą parę!.....

KINEMATOGRAF „EOS“

W sobotę dnia 29 XII i niedzielę dnia 30 XII r. b.

„Kochanka szpiega“.

Dramat życiowy w 6 aktach,

W roli głównej Asta Nielsen

W sobotę początek o g. 6, w niedzielę początek o g. 5.

FELIKS KOZIARSKI

Starszy długoletni felczer szp. św. Łazarza w Warszawie. Z 18-letnią praktyką przy D-rach Watrzańskim, Żero i Kopytowskim, przyjmuje od godziny 2-ej do 6 po południu.

Rynek Kościuszki Nr. 11. 319-4-3

Pokój wspólny od zaraz dla pojedynczego mężczyzny lub dwóch uczniów. Wia-
domość Piotrkowska 1 m. 6. 337-1-1

W dniu 25-XI-1923 r. Franciszek Fałowski z Łowicza zgubił portfel skórzany czarny, w którym znajdowały się dokumenty wojskowe 1) legitymacja wojskowa Nr. 19 z dn. 24-VIII-20 r., 2) karta wojskowa Nr. 58 213 och. p. p., zaświadczenie komendy P. P. w Łowiczu l. 10873 21 r. z dn. 17-VIII-21 r. na imię i nazwisko Franciszka Fałowskiego z Łowicza. W portfelu znajdowało się kilka fotografii. Za odnalezienie i oddanie wyznacza 1.000.000 mk. nagrody. Adres: Łowicz Brańkowiec Nr. 4 F. Fałowski. 3-2

Redaktor i Wydawca Mieczysław Szajding.

Bank Ziemi Łowickiej

Spółdz. z ogr. odpow.

w Łowiczu, Stary Rynek, róg Zduńskiej

Kupuje:

dolary

franki

funty angielskie

ruble srebrne

i złote.

Miljonówki, pożyczkę zło-
tą, pożyczki krótko i dłu-
goterminowe oraz złote
polskie.

przyjmuje na inkaso frachty,
weksle i czeki oraz wpłaty na
wszystkie oddziały P. K. K. P.

Jest do sprzedania wyprawiona skóra z dzika, mogąca służyć jako dywan do pokoju. Cena od umowy.

Stanisław Tyłke zamieszkały w Kiernozi zgubił książkę wojskową i legitymację na krzyż litewsko-białoruski. 329-3-2

Franciszek Kostrzewa z gm. Łyszkwice zgubił kartę demobilizacyjną wydaną z 86 puł. p. w Wilnie. 384-3-3

Amszczyński Wolf zamieszkały w Łowiczu zgubił kartę powołania wojskowego wydaną w P. K. U. w Łowiczu z roku 1900. 326-3-3

Władysław Kędziora zamieszkały w Polesiu gm. Łyszkwice, zgubił książkę wojskową wydaną w P. K. U. w Skierniewicach, 339-3-1

Juljanowi Gruziel ze wsi Strzelce gm. Jezioroko skradziono książkę wojskową (rocznik 1894) wydaną w P. K. U. w Skierniewicach. 327-3-2

Druk K. Rybackiego w Łowiczu